

Investori baaskursus edasijõudnutele

Krüptovaradega kauplemine

Krüptovarad

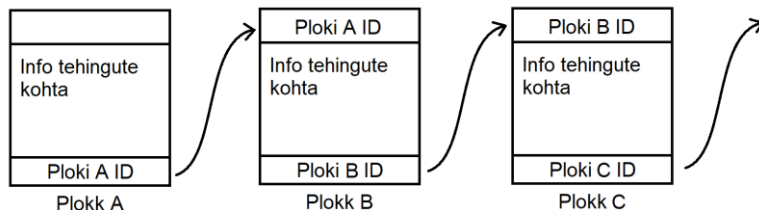
- Digitaalne raha ➡ kasutab plokiahela tehnoloogiat
- Tehnoloogia alge juba 1980ndatel
- Esimene suurem krüptovara 2009 – Bitcoin
- Suurim eripära – puudub vajadus tsentraalse institutsiooni järele

Tehnoloogia

- Plokiahel – kasvav loend plokkidest, mis on omavahel seotud

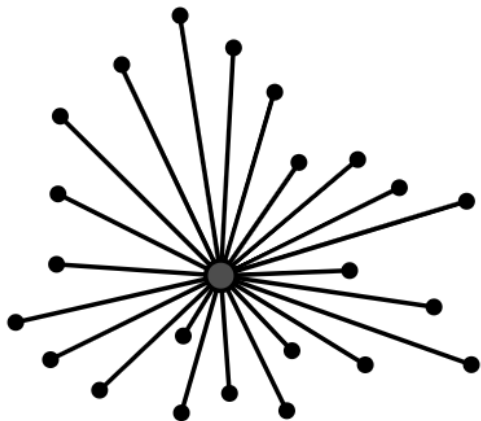

- Iga plokk sisaldab krüptograafilist räsi, ajatemplit ning tehingu andmeid

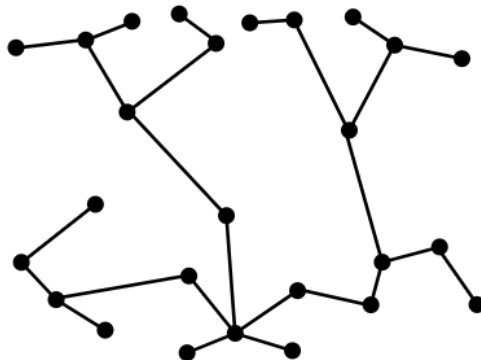

- Ühegi plokki andmeid ei saa tagasiulatuvalt muuta, ilma kõiki järgnevaid plokkide muutmata

Tehnoloogia

Tsentraliseeritus

Detsentraliseeritus (DeFi)

- Kõik tehingud toimuvad hajusraamatu põhimõttel

Kaubeldavad instrumendid

Platvorm	Sümbol	Turuväärtus (30.01), USD, mld	Tehniline lahendus	Kasutusala/Eesmärk
Bitcoin	BTC	849	Eraldiseisev plokiahel	Digitaalne detsentraliseeritud virtuaalraha, mis kasutab hajusraamatu tehnoloogiat, mille pidamisse on kaasatud kõik võrgustikus olevad arvutid.
Litecoin	LTC	5	Eraldiseisev plokiahel	Digitaalne detsentraliseeritud virtuaalraha, mis kasutab hajusraamatu tehnoloogiat, mille pidamisse on kaasatud kõik võrgustikus olevad arvutid.
Stellar Lumens	XML	3.2	Eraldiseisev plokiahel	Digitaalne detsentraliseeritud platvorm, mille eesmärk on lihtsustada varade piirideüleseid kandeid.
Ethereum	ETH	276	Eraldiseisev plokiahel	Ethereum on detsentraliseeritud plokiahela platvorm, millele saab ehitada erinevaid rakendusi.
Cardano	ADA	18.5	Eraldiseisev plokiahel	Cardano on detsentraliseeritud plokiahela platvorm, millele saab ehitada erinevaid rakendusi.
Uniswap	UNI	4.6	Ethereumi peale ehitatud platvorm	Krüptovarade vahetamise börs, viib kokku erinevate instrumentide ostjad ja müüjad.
Polygon	MATIC	7.5	Ethereumi peale ehitatud platvorm	Ethereumi skaleerimise lahendus, ehk vähendab koormust baasinfrastruktuurile, kogudes tehinguid kokku oma platvormil.
Chainlink	LINK	8.5	Ethereumi peale ehitatud platvorm	Teenus võimaldab välismaailmast tulevaid andmeid, näiteks börsihindu, siduda Ethereumi tarkade lepingutega ning seeläbi lepinguid automaatselt ja kvaliteetselt rakendada.

Kaubeldavad instrumendid

Platvorm	Sümbol	Turuväärtus (24.03), USD mld	Tehniline lahendus	Kasutusala/Eesmärk
Aave	AAVE	1.3	Ethereumi peale ehitatud platvorm	Krüptovarade laenamise platvorm, viib kokku varade omanikud ning laenu soovijad.
Axie Infinity	AXS	1	Ethereumi peale ehitatud mänguplatvorm	Virtuaalses mängumaailmas kasutatav valuuta
The Sandbox	SAND	1	Ethereumi peale ehitatud mänguplatvorm	Virtuaalses mängumaailmas kasutatav valuuta
Fantom	FTM	1	Eraldiseisev plokiahel	Fantom on detsentraliseeritud plokiahela platvorm, millele saab ehitada erinevaid rakendusi.
Avalanche	AVAX	13.4	Eraldiseisev plokiahel	Avalanche on detsentraliseeritud plokiahela platvorm, millele saab ehitada erinevaid rakendusi.
Polkadot	DOT	9.2	Eraldiseisev plokiahel	Polkadot on detsentraliseeritud plokiahela platvorm, millele saab ehitada erinevaid rakendusi. Olemuselt meenutab rohkem plokiahela detsentraliseeritud ökosüsteemi.
Solana	SOL	45	Eraldiseisev plokiahel	Solana on detsentraliseeritud plokiahela platvorm, millele saab ehitada erinevaid rakendusi.

Bitcoin & Litecoin

- Virtuaalrahad, plokiahelasisesed ülekanded
- Hajusraamatu tehnoloogia
- Piiratud arv *coine*

Ethereum & Avalanche

- Detsentraliseeritud plokiahela platvormid
- Nutikad lepingud – turvalised kokkulepped ilma „vahemeheta“
- Võimalus peale ehitada uusi platvorme

Aave

- Ploki ahelapõhine laenuplatvorm
- Oma krüptovara tagatisel saad laenata muud krüptovara
- Kiired tehingud, taustakontrolli läbima ei pea

Axie Infinity

- Plokiahelapõhine mäng
- Kasvatad ja arendad oma tegelast „Axie“-t
  - sarnane Pokemonile
- Lahingutes võidad Axie tokeneid ja saad selle eest uusi tegelasi osta või enda omi müüa

Krüptovaradega kauplemine

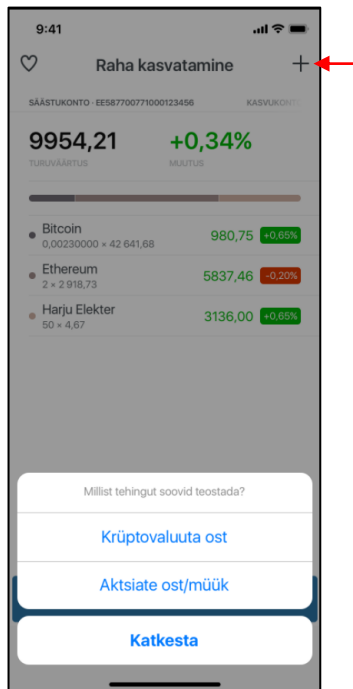
- Krüptovarad kauplevad turul
  - võimalus vahetada krüptovara „pärisraha“ vastu
- Hinnad olenevad pakkumisest ja nõudlusest
- Väga kiired hinnaliikumised
  - võimalus palju teenida, aga ka oht palju kaotada

Krüptovaradega kauplemine

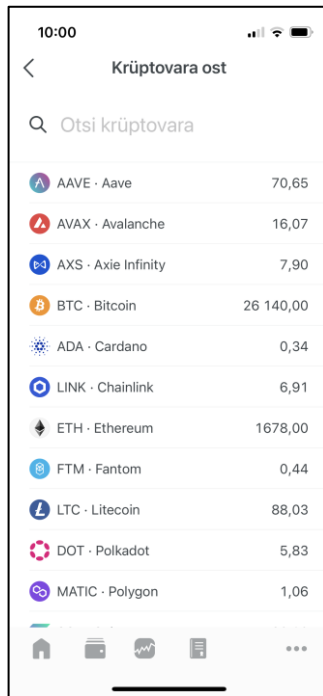
- Limiit- ja turuhinnaga orderid
- Kauplemine toimub 24/7
- Arveldustsükkel T+0
- Reaalajas hinnainfo ja turusügavus

Tehingu teekond - mobiiliäpp

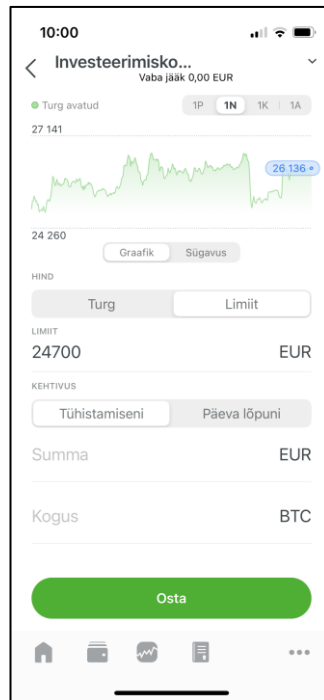
1. Investeeri vaade → „+“

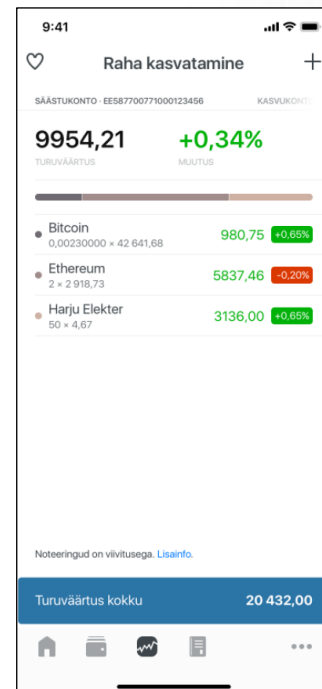
2. Vali endale sobiv krüptovara

3. Sisesta korraldus

4. Positsioone näed koos muude investeeringutega

Tehingu teekond - internetipank

1. Sisesta korraldus

Otsi krüptovara
Q Bitcoin

Tehing

☒ Ost ☐ Müük

Konto

Hind

☐ Turg ☒ Limiit

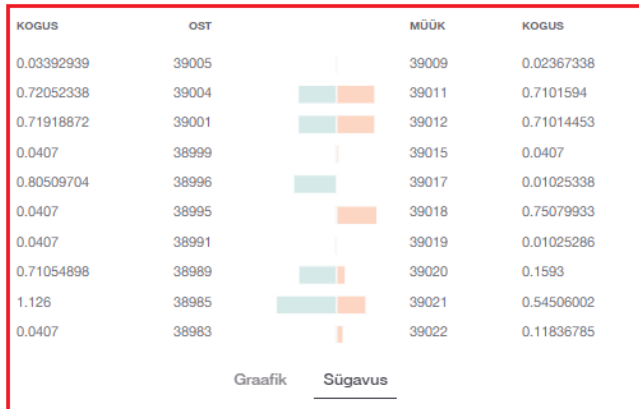
Limiithind
39200 €

Summa 100 € = Kogus 0.00255103

Kehtivus

☒ Päeva lõpuni ☐ Tühistamiseni

☐ Olen tutvunud ja nõustun [krüptotehingute teenuse tingimustega](#)

Tehingu teekond - internetipank

2. Kinnita tehing

Konto	
Tehing	Ost
Sümbol	BTC
Kogus	0.00255103
Hetkehind	39038 €
Limiithind	39200 €
Kehtivus	Päeva lõpuni
Hinnanguline teenustasu	0.50 €
Tehinguks broneeritav summa	100.50 €

[Tagasi](#)

Kinnita

Tehingu teekond - internetipank

3. Positsioone näed oma internetipanga koondvaates ja “Minu Investeeringud” sektsioonis

Krüptovarad

SÜMBOL	KOGUS	SOETUSHIND	TURUHIND	MUUTUS	MUUTUS TÄNA	KASUM	TURUVÄÄRTUS
BTC	0.00322048	31 051.23	38 147.85	22.85%	-1.13%	22.85	122.85
ETH	0.04640952	2 154.73	2 698.55	25.24%	-1.88%	25.24	125.24
Kokku EUR				24.05%		48.09 EUR	248.09 EUR
				24.05%		48.09 EUR	248.09 EUR

Riskid ja ohud

- Suur volatiilsus - kiired ja suured hinnaliikumised
- Kiired arengud, suur konkurents platvormide vahel
  - Spekuleerimine vs väärtuspõhine investeerimine
- Puudub järelvalve ja läbipaistvus
- Palju infot, keerukas kontrollida usaldusväärsust

Bitcoin volatiilsus

Petuskeemid

- Phishing – paroolide ja muu konfidentsiaalse info väljameelitamine
- „Pump and dump“ – kunstlik nõudluse kasvatamine ja seejärel ülepaisutatud hinnaga müümine
- „Rug pull“ – kunstlik nõudluse kasvatamine ja ülepaisutatud hinnaga müümine, kuid müügiõigus tihti ainult arendajatel

Teenuse partnerid

Bitstamp

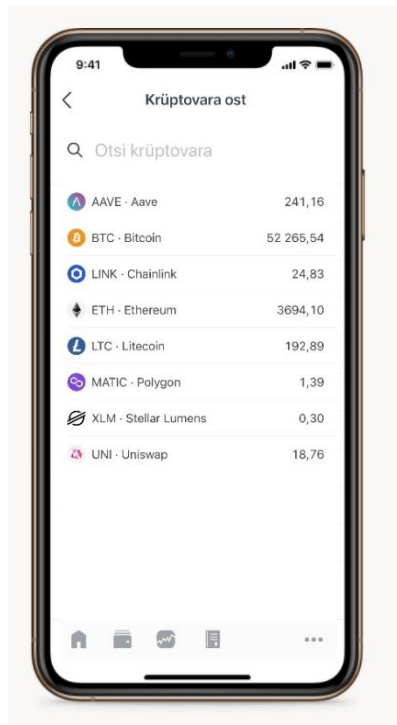

coinbase

LHV

Krüptovarade kauplemine LHV-s

Teenus on kättesaadav nii LHV mobiiliäpis kui ka internetipangas

Krüptovara ost-müük

Konto *

☒ Ost ☐ Müük

Instrument *

Bitcoin
BTC

11059,70 € ✓
-0.00 %

Summa
20 €

Hinnanguline teenustasu: 0.10 €

Krüptovara ost-müük

Konto *

☒ Ost ☐ Müük

Instrument *

Ethereum
ETH

902.00 € ✓
1.00 %

Summa
20000 €

Hinnanguline teenustasu: 100.00 €

☐ Olen tutvunud ja nõustun krüptotehingute teenuse tingimustega

- ✓ 24/7 kauplemine
- ✓ Reaalajas hinnainfo
- ✓ 0,5% teenustasu, minimaalne tasu puudub. Min ostutehing 20€.
- ✓ Avatud kõigile LHV klientidele: eraklient ja äriklient
- ✓ Erakliendile mugavdatud maksuaruanne: üks deklaratsioonikanne ühe instrumendi kohta
- ✓ Teenus võimaldab osta, müüa ja hoida krüptovarasid. Ülekannete, maksete või teenuste jaoks krüptot kasutada ei saa.

Maksustamine

- Maksustamisele kuulub **iga kasumlik müügitehing**
- Kahjumlikke tehinguid maha arvata **ei saa**
- Investeermiskonto maksusoodustus ei kehti

6.3 Muu vara võõrandamine - Eestis saadud tulu

Vara liik	Nimi	Võõrandamise kuupäev	Soetamisemaksumus ja võõrandamisega seotud kulud	Müügi / turuhind	Tulu summa	Tehingu viide
Krüptovarad	Aave	25.11.2021	124.22	121.77	-2.45	E30204
Krüptovarad	Aave	22.12.2021	124.22	121.77	-2.45	E31829
	Kokku (Aave):		248.44	243.54	-4.90	

Investori baaskursus edasijõudnutele

- *23.01 Aktsiakauplemine*
- *30.01 Krüptovaradega kauplemine*
- 06.02 Kasvuaktsia vs väärtusaktsia analüüs
- 13.02 Optsioonide ja Futuuride ABC
- 20.02 Psühholoogia aktsiaturgudel
- 27.02 Võimenduslaen
- **01.03 Baaskursuse test**
- 04.04 Testi edukalt läbinutele diplom

NB! Testi saamiseks on vaja registreerida baaskursusele ->

<https://fp.lhv.ee/academy>

Aitäh! Küsimusi?

Marten Põllumees

Maakler
680 0420